SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2878

av Ulrika Heie (C)

Sommartid året runt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte ställa om klockan vår och höst och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa sommartid året om och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vid påsk 1980 ställde vi för första gången fram tiden en timma på natten mellan lördag och söndag.

För några år sedan genomförde EU-kommissionen en omröstning där fler än 4,5 miljoner personer deltog. Det efter att Finland tryckt på för en förändring. Svaret blev att en majoritet av de som deltog anser att sommartid bör råda året runt. Förslag har nu väckts som går ut till alla EU:s medlemsstater att utreda frågan. Regeringen har inte någon ståndpunkt än utan utreder tidsomställningens påverkan. Och frågan som många ställer sig är: varför händer det ingenting?

I Statskontorets utredning visar det sig att folkhälsan och samordning med tiden i andra länder är de områden som berörs. I övriga områden som man undersökt som energi, transporter, jordbruk och turism har tidsomställningen endast marginell påverkan. De positiva folkhälsoeffekterna av sommartiden beror bland annat på att de ljusare

eftermiddagarna och kvällarna ökar viljan till fysisk rörelse utomhus. Under vinterhalvåret ger normaltiden en betydligt större tillgång på dagsljus före klockan 10 på förmiddagen, vilket enligt sömnforskarna är viktigt för människans dygnsrytm. Det innebär att både permanent vintertid och permanent sommartid skulle medföra negativa effekter för folkhälsan jämfört med dagens situation.

Forskning från Karolinska institutet visar att omställningen av klockan orsakar ett påslag av stress, vilket i sin tur ökar risken för hjärtinfarkt och därmed också dödsfall. Vi har alltså en årligen återkommande händelse där enskilda individers hälsa och i värsta fall liv riskeras. Visserligen ”räddas” liv när klockan ställs om till normaltid i oktober, men nettoeffekten blir negativ som helhet. Exakt hur den ökade stressen slår mot dödligheten i andra sjukdomar är fortfarande okänt.

Det finns alltså både negativa och positiva hälsoeffekter att ta hänsyn till men samlat anser jag att det finns goda skäl för att sluta med tidsomställning vår och höst. Jag anser att det finns goda skäl för att det ska vara sommartid, med mer ljus på eftermiddagen för att främja uteliv och rörelse året om, som ska gälla hela året. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Ulrika Heie (C)